

LATVIJAS BIOZINĀTNU UN TEHNOLOGIju UNIVERSITĀTE
SENĀTA LĒMUMS
Jelgavā

2023. gada 14. jūnijā

Nr. 11 – 112

**Par LBTU akadēmiskā godīguma
nolikumu**

Noklausoties un apspriežot studiju prorektora Aigara Laizāna ziņojumu, un pamatojoties uz Zinātnes padomes 2023. gada 31. maija un Studiju padomes 2023. gada 26. aprīļa sēžu ieteikumiem,

Senāts nolemj:

1. apstiprināt LBTU akadēmiskā godīguma nolikumu (pielikumā);
2. atzīt par spēku zaudējušu Senāta 2019. gada 13. novembra lēmumu Nr. 10-50 „*Par LLU akadēmiskā godīguma nolikumu*”.

Senāta priekšsēdētāja

L. Paura

Sekretāre

T. Tabunova

LATVIJAS BIOZINĀTŅU UN TEHNOLOGIJI UNIVERSTITĀTES AKADĒMISKĀ GODĪGUMA NOLIKUMS

1. VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

- 1.1. Akadēmiskā godīguma nolikums izstrādāts saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes (turpmāk – LBTU) Akadēmiskā godīguma politiku.
- 1.2. Nolikuma uzdevums – noteikt akadēmiskā godīguma principu ievērošanu LBTU, kas veicina sabiedrības uzticību izglītības kvalitātei un zinātnisko pētījumu rezultātiem, nodrošina kvalitatīvu pārvaldību LBTU.
- 1.3. Akadēmiskā godīguma principus ievēro LBTU zinātniskie darbinieki, akadēmiskais un vispārējais personāls, studējošie, klausītāji un citi izglītojamie un universitātes administrācija (turpmāk – personāls).
- 1.4. Personālam ir pienākums akadēmiskajā un zinātniskajā darbībā ievērot akadēmiskā godīguma principus, nepieļaut to pārkāpumus savā un kolēgu rīcībā, tādējādi veicinot pret pārkāpumiem balstītu iekšējo kultūru LBTU.
- 1.5. Par akadēmiskā godīguma pārkāpumiem tiek uzskatīts:
  - 1.5.1. plaģiāts/pašplaģiāts personāla akadēmiskajos un pētnieciskajos darbos;
  - 1.5.2. personāla negodīga rīcība studiju, akadēmiskajā un pētniecības procesā.
- 1.6. Personāls apzinās iespējamās akadēmiskā godīguma pārkāpuma sekas.

2. AKADĒMISKĀ GODĪGUMA IEVĒROŠANA UN VEICINĀŠANA

- 2.1. Akadēmiskā godīguma principu izpratne un ievērošana, kā arī akadēmisko/zinātnisko darbu satura plaģiāta/pašplağıāta pārbaude visā studiju un zinātniskās pētniecības procesā ir būtiska akadēmiskās kultūras veicināšanai.
- 2.2. Lai veicinātu personāla izpratni par akadēmiskā godīguma principiem, to pārkāpumu veidiem, kā arī mazinātu pārkāpumu izplatību, LBTU e-studiju sistēmā pieejams pašmācības kurss “Akadēmiskais godīgums”.
- 2.3. Ar LBTU akadēmiskā godīguma normatīvajiem dokumentiem un to pieejamību LBTU e-studiju sistēmā iepazīstina:
  - 2.3.1. studiju programmas direktors – studējošos;
  - 2.3.2. LBTU doktorantūras skolas vadītājs – doktorantus;
  - 2.3.3. struktūrvienību vadītāji – zinātniskos darbiniekus, akadēmisko un vispārējo personālu.
- 2.4. Akadēmiskā personāla pienākums ir savos studiju kursos ievērot akadēmiskā godīguma principus un nepieļaut to pārkāpumus ne no savas, ne studējošo putas.
- 2.5. Zinātnisko pētījumu vadītāja pienākums ir nodrošināt akadēmiskā godīguma principu ievērošanu zinātnisko pētījumu veikšanā un rezultātu izplatīšanā.
- 2.6. LBTU akadēmisko un zinātnisko darbu satura pārbaudei izmanto:
  - 2.6.1. pārbaudes rīku *Ouriginal by Turnitin*, kas integrēts LBTU e-studiju sistēmā;
  - 2.6.2. *Latvijas augstskolu vienoto datorizēto plağıāta kontroles sistēmu* studiju noslēguma darbu plağıāta/pašplağıāta pārbaudei;
  - 2.6.3. pārbaudes rīku *Crossref Similarity Check*, kas tiek izmantots zinātnisko publikāciju plağıāta pārbaudei.
- 2.7. Studiju centrs katru gadu apkopo informāciju par konstatētajiem akadēmiskā godīguma pārkāpumiem studiju noslēguma darbos, un to publicē LBTU iekštīklā.

- 2.8. LBTU zinātnisko rakstu redkolēģijas, veicot rakstu un citu izdevumu redīgēšanu pirms to izdošanas, konstatējot plāgiāta faktus vai citus akadēmiskā godīguma pārkāpumus, nepieļauj tādu materiālu publiskošanu.

3. AKADĒMISKAIS GODĪGUMS PĒTNIECĪBĀ

- 3.1. LBTU zinātnieki savā darbībā ievēro Latvijas Zinātņu akadēmijas apstiprināto Zinātnieka ētikas kodeksu.
- 3.2. Akadēmiskā godīguma principu pārkāpumi, kuri nav pieļaujami pētniecībā LBTU:
- 3.2.1. pētījuma rezultātu un/vai datu viltošana vai safabricēšana;
  - 3.2.2. atsaukšanās uz neeksistējošiem darbiem, datiem vai pētījumiem;
  - 3.2.3. citu personu, tai skaitā studējošo, apkopotās informācijas, datu, publicēto un nepublicēto pētījumu izmantošana bez atsauces uz tiem;
  - 3.2.4. pētījumu rezultātu selektīva interpretācija;
  - 3.2.5. plāgiāts vai pašplaagiāts zinātniskajās publikācijās;
  - 3.2.6. citas personas izgudrojuma patenta pieteikuma iesniegšana;
  - 3.2.7. cita veida negodīga, neētiska vai neprofesionāla rīcība.
- 3.3. Konstatējot citu LBTU zinātnisko darbinieku rīcībā akadēmiskā godīguma pārkāpumus, personāls ziņo par to LBTU Ētikas komisijai (pielikumā ziņojuma forma).

4. AKADĒMISKAIS GODĪGUMS STUDĒJOŠO RĪCĪBĀ

- 4.1. Studējošais studiju laikā ievēro akadēmiskā godīguma principus un ar savu rīcību neveicina tā pārkāpumus:
- 4.1.1. neizmanto neatļautus palīglīdzekļus studiju laikā;
  - 4.1.2. nenoraksta no citiem studējošajiem;
  - 4.1.3. neiesniedz darbus, kas ir plāgiāts vai pašplaagiāts;
  - 4.1.4. neuzdod kolektīvi radītus darbus (datus) par saviem;
  - 4.1.5. neizmanto rēgu rakstnieku (*ghost-writer*) (radu, draugu, paziņu, profesionāļu, uzņēmumu u.c.) pakalpojumus (pirkts, dāvināts, zagts utt.) akadēmisku darbu izstrādei un tos neuzdod par saviem;
  - 4.1.6. neveic darbības, lai neatļauti iegūtu studiju kursa pārbaudījumu darbus, kā arī neizplata citiem paša veiktos pārbaudes darbus;
  - 4.1.7. neveic apzinātas darbības, kas kavē vai traucē studiju procesu;
  - 4.1.8. nefilmē vai neieraksta nodarbības bez mācībspēka piekrišanas;
  - 4.1.9. nepiedāvā citiem materiālus vai mantiskus labumus akadēmiskās interesēs;
  - 4.1.10. neizmanto savu amatu vai personīgos apstākļus, lai iespaidotu kolēģus un mācībspēkus un iegūtu labvēlīgu attieksmi un nevienlīdzīgus nosacījumus sev vai kādai citai personai;
  - 4.1.11. nesniedz nepatiesas ziņas par sevi vai citiem studējošajiem un mācībspēkiem;
  - 4.1.12. neizplata nepatiesas ziņas par LBTU ārpus studiju procesa;
  - 4.1.13. nesniedz nepatiesas ziņas studējošo aptaujās;
  - 4.1.14. nenoklusē un neslēpj informāciju par citas personas akadēmiskā godīguma pārkāpuma izdarīšanu;
  - 4.1.15. neveic cita veida negodīgu, neētisku vai neprofesionālu rīcību.
- 4.2. Konstatējot citu studējošo vai mācībspēku rīcībā akadēmiskā godīguma pārkāpumus, ziņo par to studiju programmas direktoram, savas fakultātes vadībai vai LBTU Ētikas komisijai (pielikumā ziņojuma forma).

5. AKADĒMISKAIS GODĪGUMS AKADĒMISKĀ PERSONĀLA RĪCĪBĀ

5.1. Akadēmiskais personāls:

- 5.1.1. izstrādā un regulāri aktualizē savu studiju kursu programmas;
- 5.1.2. nemaina studiju kursa kredītpunktu ieguves nosacījumus kursa īstenošanas laikā;
- 5.1.3. nemaina studiju rezultātu vērtēšanas nosacījumus kursa īstenošanas laikā;
- 5.1.4. studējošo iesniegtos darbus vērtē savlaicīgi un objektīvi;
- 5.1.5. vadot studējošo darbus, nodrošina konsultācijas un savlaicīgu atgriezenisko saiti kvalitatīvai darba izstrādei;
- 5.1.6. iepazīstas un ņem vērā studējošo aptauju vērtējumus un paustos viedokļus;
- 5.1.7. korekti lieto atsauces savos izstrādātajos lekciju un praktisko darbu materiālos;
- 5.1.8. neizmanto citu radītus darba rezultātus vai nepublicētus datus bez atbilstošas norādes vai atsauces;
- 5.1.9. nepielauj plagiātu studējošo darbos;
- 5.1.10. ar cieņu izturas pret studējošajiem un kolēģiem;
- 5.1.11. nepauž negatīvu personīgo attieksmi par saviem kolēģiem un studējošajiem;
- 5.1.12. nepieprasa un nepieņem dāvanas, pakalpojumus vai papildu atlīdzību par amata pienākumu izpildi;
- 5.1.13. neizmanto LBTU resursus darbībām, kas nav saistītas ar darbu LBTU;
- 5.1.14. neveic cita veida negodīgu, neētisku vai neprofesionālu rīcību.

5.2. Konstatējot studējošo vai kolēģu rīcībā akadēmiskā godīguma pārkāpumus, ziņo par to studiju programmas direktoram, struktūrvienības/ fakultātes vadībai vai LBTU Ētikas komisijai (pielikumā ziņojuma forma).

6. AKADĒMISKAIS GODĪGUMS VISPĀRĒJĀ PERSONĀLA UN UNIVERSITĀTES ADMINISTRĀCIJAS RĪCĪBĀ

6.1. Vispārējais personāls un universitātes administrācija:

- 6.1.1. veicina akadēmiskā godīguma principu ievērošanu;
- 6.1.2. neignorē akadēmiskā godīguma pārkāpumu ziņojumus;
- 6.1.3. nepauž negatīvu vai diskriminējošu personīgo attieksmi par saviem kolēģiem un studējošajiem;
- 6.1.4. ir objektīvi lēmumu pieņemšanā;
- 6.1.5. nepielauj datu slēpšanu vai falsificēšanu, lai izvairītos no negatīvas publicitātes;
- 6.1.6. ar cieņu izturas pret studējošajiem un kolēģiem;
- 6.1.7. nepielauj interešu konfliktus;
- 6.1.8. nepieprasa un nepieņem dāvanas, pakalpojumus vai papildu atlīdzību par amata pienākumu izpildi;
- 6.1.9. neizmanto LBTU resursus darbībām, kas nav saistītas ar darbu LBTU;
- 6.1.10. neveic cita veida negodīgu, neētisku vai neprofesionālu rīcību.

6.2. Konstatējot studējošo vai kolēģu rīcībā akadēmiskā godīguma pārkāpumus, ziņo par to studiju programmas direktoram, struktūrvienības/ fakultātes vadībai vai LBTU Ētikas komisijai (pielikumā ziņojuma forma).

7. AKADĒMISKĀ GODĪGUMA PĀRKĀPUMU IZSKATĪŠANA

- 7.1. Katrs akadēmiskā godīguma pārkāpuma gadījums tiek vērtējs individuāli. Akadēmiskā godīguma pārkāpuma soda piemērošanā ir jāņem vērā tā ietekme uz studiju un pētniecisko procesu LBTU.
- 7.2. Izvērtējot akadēmiskā godīguma pārkāpumu un lemjot par piemērojamo sodu, ņem vērā:

- 7.2.1. akadēmiskā godīguma pārkāpuma smagumu;
  - 7.2.2. pārbaudes/darba veidu, kurā pieļauts akadēmiskais pārkāpums;
  - 7.2.3. plagiāta/pašplagiāta procentuālo daudzumu darbā un tā nozīmi;
  - 7.2.4. studējošā/zinātnieka iepriekš pieļautos plagiātus un cita veida pārkāpumus.
- 7.3. Nesaskaņas, kas radušās studiju procesa ietvaros, neievērojot akadēmiskā godīguma principus, vispirms risina LBTU ietvaros, ievērojot subordinācijas principu (mācībspēks, studiju programmas direktors, institūta vadītājs, dekāns, LBTU Ētikas komisija).
- 7.4. Zinātnisko darbinieku, akadēmiskā un vispārējā personāla akadēmiskā godīguma pārkāpuma gadījumus izskata, ievērojot subordinācijas principu (struktūrvienības vadītājs, dekāns, LBTU Ētikas komisija), pamatojoties uz iesniegto ziņojumu par akadēmiskā godīguma pārkāpumu.
- 7.5. Par akadēmiskā godīguma pārkāpumu konstatāciju zinātnisko darbinieku vai akadēmiskā un vispārējā personā rīcībā var piemērot šādas soda sankcijas:
- 7.5.1. izteikt brīdinājumu vai rājienu (piemērot disciplinārsodu saskaņā ar LBTU normatīvajiem aktiem);
  - 7.5.2. novērst plagiātu/pašplagiātu un citus pārkāpumus savā darbībā (piemēram, materiālu izņemšana no studiju kurga, publikāciju atsaukšana);
  - 7.5.3. atbrīvot no ieņemamā amata.
- 7.6. Visus akadēmiskā godīguma pārkāpumus reģistrē personāla personas lietā.

Studējošo akadēmiskā godīguma pārkāpumu izskatīšana

- 7.7. **Studiju laikā** LBTU mācībspēks, konstatējot kādu no akadēmiskā godīguma pārkāpumu veidiem studējošā darbībā, izvērtē to sava studiju kurga ietvaros un var, piemērot šādas soda sankcijas:
  - 7.7.1. izteikt mutisku brīdinājumu vai aizrādījumu;
  - 7.7.2. norīkot atkārtotu darba iesniegšanu;
  - 7.7.3. uzdot citu darba tēmu vai citus uzdevumus;
  - 7.7.4. mainīt zināšanu pārbaudes veidu, piemēram, no rakstiskā uz mutisko;
  - 7.7.5. samazināt vērtējumu par darbu vai pārbaudījumu;
  - 7.7.6. anulēt vērtējumu par studiju kurga apguvi;
  - 7.7.7. nepielast pie studiju kurga noslēguma pārbaudījumu kārtošanas.
- 7.8. Nepieciešamības gadījumā par studējošā akadēmiskā godīguma pārkāpumiem mācībspēks ziņo fakultātes dekānam (pielikumā ziņojuma forma).
- 7.9. Studējošajam ir tiesības sniegt skaidrojumu par savu rīcību LBTU mācībspēkam un savas fakultātes dekānam.
- 7.10. Ziņojums par akadēmiskā godīguma pārkāpumu iesniedzams ne vēlāk kā 3 (trīs) darba dienas pēc tā konstatācijas.
- 7.11. Fakultātes dekāns, saņemot ziņojumu par akadēmiskā godīguma pārkāpumu, var atstāt spēkā akadēmiskā personāla pieņemto lēmumu, kā arī to grozīt vai papildināt. Ja pārkāpums ir būtisks, veido komisiju:
  - 7.11.1. komisijas sastāvu apstiprina ar dekāna rīkojumu piecu cilvēku sastāvā, iekļaujot tajā attiecīgās fakultātes dekānu, attiecīgā institūta direktoru, kurā strādā mācībspēks, attiecīgās studiju programmas direktoru, Ētikas komisijas pārstāvi, LBTU studējošo pašpārvaldes pārstāvi;
  - 7.11.2. komisija 7 (septiņu) darba dienu laikā izskata iesniegto ziņojumu par akadēmiskā godīguma pārkāpumu, ņemot vērā arī studējošā paskaidrojumus;

- 7.11.3.ja komisija, apstiprina studējošā akadēmiskā godīguma pārkāpuma faktu, tad lēmumā fakultātes dekānam iesaka izteikt brīdinājumu par eksmatrikulāciju vai eksmatrikulēt no studējošo skaita.
- 7.12.Konstatējot akadēmiskā godīguma pārkāpumu **studiju noslēguma darbā**, rīkojas atbilstoši rektora rīkojumam *Par akadēmiskā godīguma pārkāpumiem studiju noslēguma/promocijas darbos.*
- 7.13.Par komisijas pieņemto lēmumu studējošais var iesniegt apelāciju atbilstoši Studiju nolikumam.

*Pielikums
LBTU Akadēmiskā godīguma nolikumam*

Iesniedzējs:

_____
(vārds, uzvārds)

Darbinieks/studējošais :

_____
(struktūrvienība, amats/fakultāte, matrikulas Nr.)

Kontaktinformācija

_____
(tālrunis, e-pasta adrese)

Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes

_____
(amats, vārds, uzvārds)

Ziņojums par akadēmiskā godīguma pārkāpumu

Jelgavā

_____. _____. 202 _____. _____.

Pārkāpums (detalizēta informācija par pārkāpumu*):

---

* norāda arī pieņemto lēmumu, ja ziņojumu iesniedz mācībspēks par studentu, saskaņā ar nolikuma 7.7. punktu).

Pārkāpuma konstatēšanas datums: _____. _____. 202 _____. _____.

Esmu informēts, ka Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātē apstrādā un uzglabā manus personas datus, kas nepieciešami šā ziņojuma izpildei, atbilstoši Vispārīgās datu aizsardzības regulas un citu normatīvu aktu prasībām.

_____
(paraksts)*

*Pašrocīgs datums un paraksts nav nepieciešams, ja dokuments parakstīts ar drošu elektronisku parakstu, kas satur laika zīmogu.